

STRUKTURA POENA NA PREDMETU „OSNOVI EKONOMIKE POSLOVANJA“

Aktivnosti u toku predavanja	5 poena
Praktična nastava (vežbe)	5 poena
Kolokvijum	20 poena
Ispit	70 poena
Ukupno	100 poena

Struktura bodova na kolokvijumu

□ Kolokvijum se sastoji iz:

- ***Jednog teorijskog pitanja*** – 10 poena;
- ***Jednog zadatka*** – 10 poena;
- Da bi položio kolokvijum student treba da uradi ceo zadatak tačno i osvoji minimum 5 poena na teorijskom pitanju.

Struktura bodova na kolokvijumu

Ispit se sastoji od:

- **Dva zadatka** - $10+10 = 20$ poena (uslov za teorijski deo ispita je barem jedan tačno urađen zadatak);
- **Tri teorijska pitanja** - $15+15+20 = 50$ poena.

1. POJAM EKONOMIKE POSLOVANJA

- **Ekonomija** izučava delovanje i ispoljavanje dejstva ekonomskih zakona u privrednom sistemu neke zemlje, pojedinim privrednim oblastima i privrednim subjektima.
- Naziv nauke vodi poreklo od grčke složenice ***oikonomija*** (*oikos* - kuća, gazdinstvo, i *nomos* - zakon, red, pravilo).

Ekonomiske discipline se dele na:

- 1. Makroekonomiske** izučavaju probleme od šireg značaja, koje se odnose na funkcionisanje privrednog života neke zemlje i ekonomije pojedinih privrednih oblasti (npr. Nacionalna ekonomija, Ekonomika poljoprivrede i sl.);
- 2. Mikroekonomiske** izučavaju uže ekonomске probleme, vezane za nosioce procesa reprodukcije, odnosno privredne subjekte (Ekonomika poslovanja).

2. NASTANAK I RAZVOJ EKONOMIKE POSLOVANJA KAO NAUČNE DISCIPLINE

- Sa razvojem ljudskog društva, proizvodnih snaga i proizvodnih odnosa, problemi u privređivanju su postali sve brojniji i složeniji i postalo je neophodno koristiti naučni pristup u njihovom rešavanju.
- Poslovne aktivnosti bile su predmet izučavanja mnogih naučnih disciplina (Nauka o trgovini, Poslovanje poljoprivrednih preduzeća, Poslovanje industrijskih preduzeća itd.)
- ***Tokom XX veka (posle I svetskog rata)*** dolazi do formiranja Ekonomike preduzeća kao posebne naučne discipline.

Izmene naziva ove naučne discipline u našoj zemlji:

1. **Ekonomika organizacije udruženog rada** (nakon 1976. godine),
2. **Ekonomika preduzeća** (nakon 1988. godine),
3. **Ekonomika poslovanja** (nakon 2004. godine).

Opšta naučna disciplina

Teorijska naučna disciplina

Praktična naučna disciplina

3. CILJ I PREDMET IZUČAVANJA EKONOMIKE POSLOVANJA

- **Cilj izučavanja** su ekonomske zakonitosti koje su prisutne u poslovanju privrednih subjekata, i ispoljavaju se kroz ostvarene rezultate i ulaganja (nivo efikasnosti poslovanja).

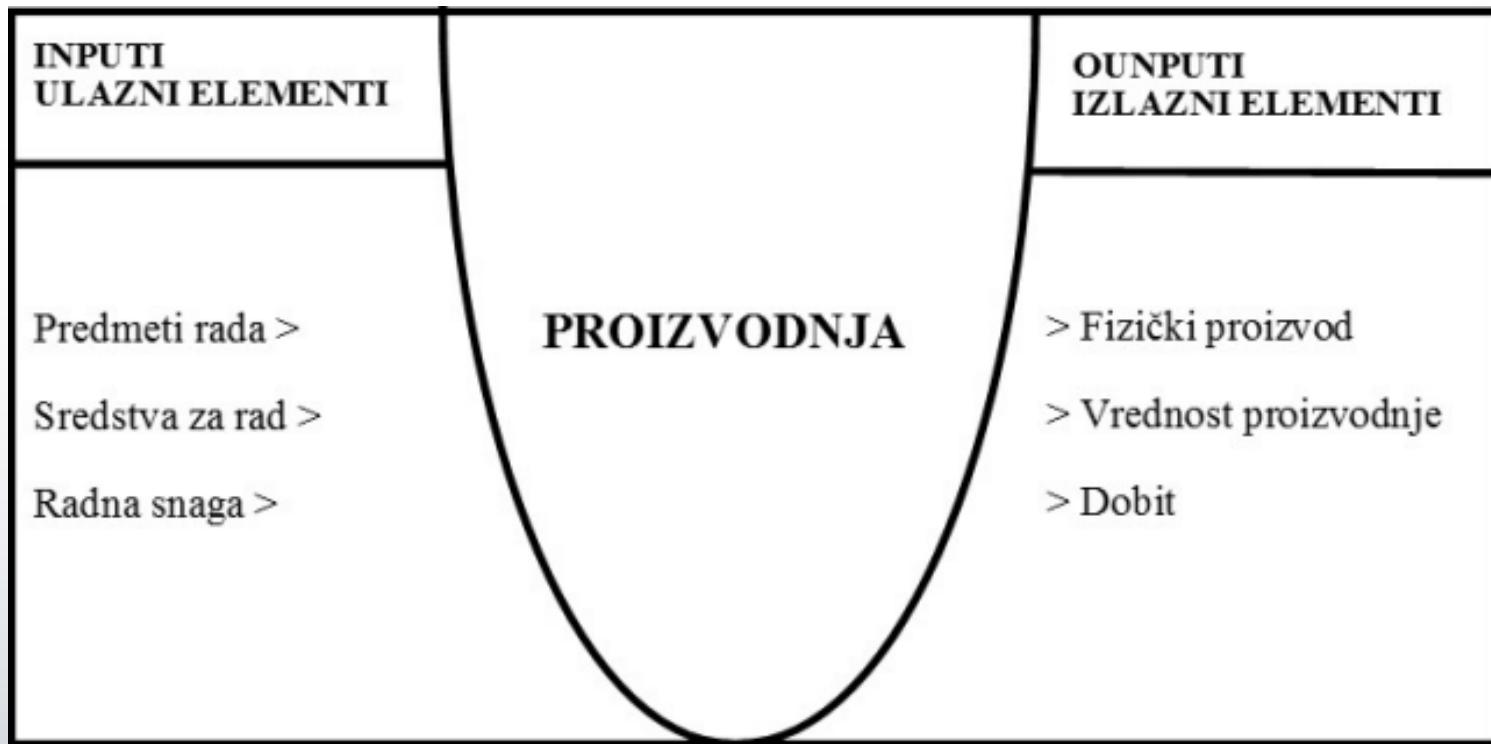
$$OEP = \frac{Re \max}{U \min}$$

- **Predmet izučavanja** Ekonomike poslovanja su privredni subjekti i njihova poslovna aktivnost (individualna reprodukcija).

Uža područja izučavanja ove naučne discipline su:

- 1. rezultati reprodukcije,**
- 2. ulaganja u reprodukciju,**
- 3. odnosi između rezultata i ulaganja,**
- 4. faktori koji uslovjavaju odnos između rezultata i ulaganja.**

Proces reprodukcije

Nivo efikasnosti može se posmatrati sa tri aspekata:

- 1. *Re>U - poslovanje je profitabilno (dobit),***
- 2. *U>Re - poslovni rezultat je negativan (gubitak)***
- 3. *Re=U - poslovanje na mrtvoj tačci rentabiliteta (MTR).***

4. NAUČNE METODE PRILIKOM IZUČAVANJA EKONOMIKE POSLOVANJA

- **Pod metodom** se obično podrazumeva put, način, postupak kojim se dolazi do neke objektivne (naučne) istine.
- Opšte naučne metode:
 - 1. analiza i sinteza,**
 - 2. indukcija i dedukcija,**
 - 3. dijalektička metoda.**

- Specifične naučne metode:
 - 1. komparativna metoda,***
 - 2. projektna metoda.***
- Ekonomika poslovanja u postupku istraživanja koristi i mnoge ***matematičke i statističke metode***, kao i ***metode operacionih istraživanja***.